

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

ZACHODNIO-
POMORSKIE

1. Obiekt

EWANGELICKI

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. NIEPOKALANEGO POCZĘCIA NMP

2. Czas powstania

kon. XV w. -
1888/89 r.

3. Miejscowość

Z A M Ę C I N

4. Adres Zamęcin nr 52
73-200 Choszczno

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo gorzowskie

gmina Choszczno pow. CHOSZCZEŃSKI

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Sammenthin (do 1945 r.)

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo szczecińskie

powiat Choszczno

8. Właściciel i jego adres

Kuria Metropolitalna Szczecińsko-
Kamieńska, ul. Kr. Kor. Polskiej
28e, 70-485 Szczecin

9. Użytkownik i jego adres

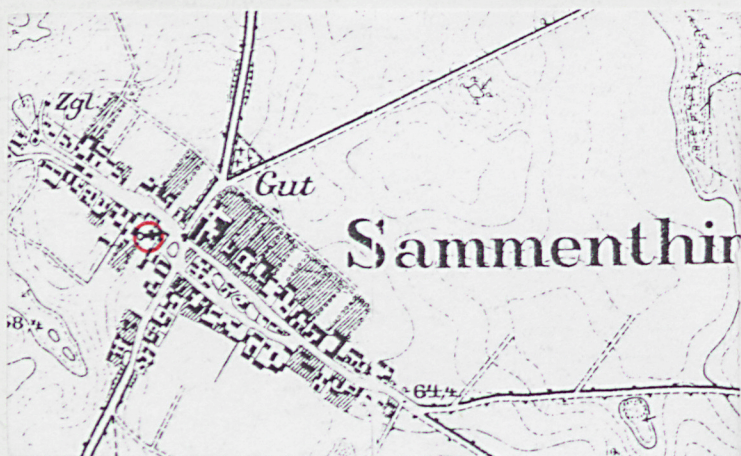
Parafia Rzym.-Katolicka p.w. Niep-
okalanego Poczęcia NMP w Zamęcinie,
73-200 Choszczno

10. Rejestr zabytków

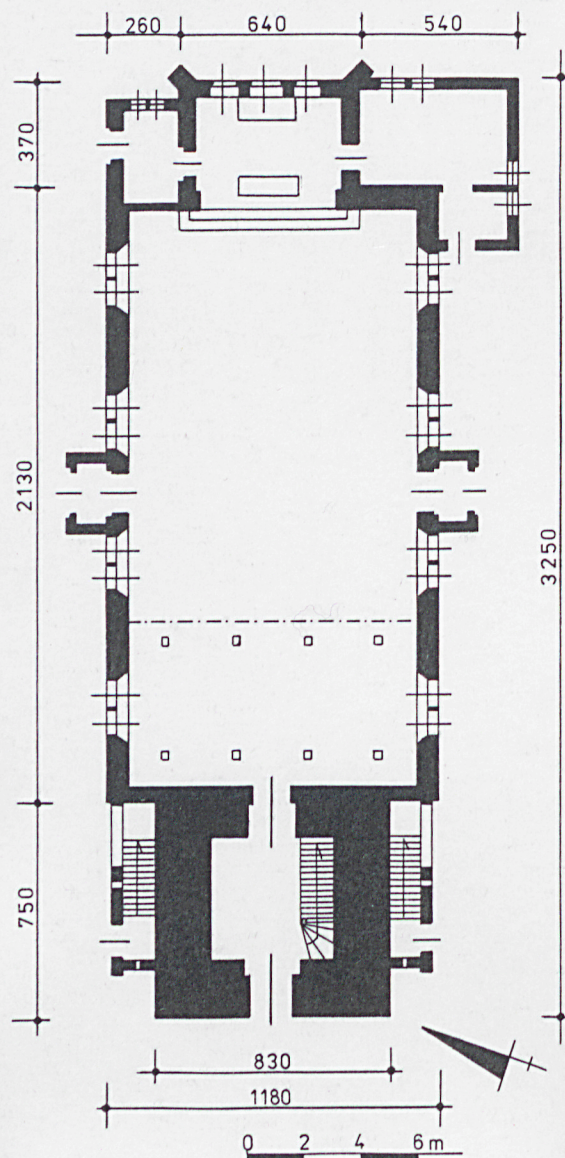
Nr 330 A-610 data 31.12.1990 r

1.

kon. XIX w.

O r i e n t a c j a

Zamęcin to duża wieś sołecka położona w półn-wschodniej części woj. gorzowskiego, oddalona ok. 4 km na południe od Choszczna (siedziby UMIG). Sąsiednie miejscowości to: od półn-zachodu (2,5 km) Gleżno; od połud-zachodu (3,5 km) Nadarzyn; od połud-wschodu (3,5 km) Zwierzyń. Wieś usytuowana przy szosie Gorzów - Choszczno. Najbliższa okolica bezleśna, bez elementów hydrograficznych.

Rozplanowanie przestrzenne wsi w formie owalnicy, wytyczonej na osi NW - SE, przedzielonej poprzecznym układem komunikacyjnym.

S y t u a c j a

Kościół parafialny p.w. Niepokalanego Poczęcia zlokalizowany jest pośrodku wsi po zachodniej stronie szosy Choszczno - Pełczyce. Działka siedliskowa czworoboczna (ok. 40 x 50 m), wygradzona wysokim murem kamiennie-ceglanym; wjazd od północy i wschodu przez dwie, metalowe bramy z furtkami do komunikacji pieszej.

Kościół posadowiony pośrodku działki (po przekątnej czworoboku), zorientowany na osi SW-NE. Po wschodniej stronie kościoła znajduje się współczesna figura MB, osadzona na historycznym obelisku ofiar I wojny światowej. W południowej części działki umieszczony jest drewniany krzyż misyjny. Parcela porośnięta trawą, o lekko utwardzonych ciągach komunikacyjnych.

M a t e r i a ł , t e c h n i k a , k o n s t r u k c j a

Posadowienie: Ściany korpusu nawowego, wieży, prezbiterium, przybudówek osadzone są na kamiennych ławach fundamentowych; nowa zakrystia posiada fundamenty betonowe.

Cokoły wieży niewyodrębniony, zlicowany z kamiennymi ścianami obwodowymi. Cokoły pozostałych części kościoła wykonane z kamienia łamanego, zwieńczonego warstwą cegły ceramicznej; wysokość od 20 do 60 cm. W obrębie zakrystii podmurówka licowana rustykalną okładziną.

Ściany: obwodowe o zróżnicowanym materiale, konstrukcji i chronologii. Najstarsze są ściany wieży, wykonane z nieregularnych głazów narzutowych i tłucznia kamiennie-ceglanego, o wątku w typie muru cyklopowego (fot. 4). Korony murów, narożniki, obramienia otworów oracowane cegłą ceramiczną. Od zewnątrz ściany nietynkowane z grubymi (wtórnymi) spoinami, zaś od środka wyprawione słabymi tynkami gliniano-wapiennymi. Od II kondygnacji wprowadzona jest wewnętrzna konstrukcja słupowo-belkowa.

Ściany długie korpusu nawowego murowane z częściowo obrobionych głazów granitowych, o wątku zbliżonym do muru poligonalnego; w ścianach tych wykorzystano budulec z pierwotnej świątyni. Narożniki korpusu, szczyty, obramienia okienne, gzymsy, korony murów kamiennych wykonane z cegły ceramicznej. Od zewnątrz ściany nietynkowane, starannie spoinowane, zaś od środka pokryte tynkami wapiennymi, malowane farbami kredowymi; w przyziemiu sali kościelnej wprowadzona współczesna boazeria klepkowa. Ściany korpusu o przekroju ok. 80 cm.

Ściany prezbiterium, pastoforium, przedsionków i klatek schodowych murowane z cegły ceramicznej (wiązanie krzyżowe), od zewnątrz nietynkowane, zaś od środka wyprawione gładkimi tynkami wapiennymi.

c.d. wkładka nr 1

H i s t o r i a

Pierwsza, historyczna wzmianka o kościele w Zamęcinie pochodzi z 1337 r., kiedy to wymieniono 4 łanowe uposażenie miejscowego plebana.

Pod kon. XV w. powstała świątynia murowana (kamienna), z której do czasów obecnych przetrwała jedynie wieża. Była to budowla salowa, jednolawowa, z prostym zamknięciem od wschodu i wieżą od zachodu.

Patronat nad kościołem zmieniał się wraz ze zmianami właścicieli; w XIV w. było to miasto Choszczno, w XV w. własność panującego (Krzyżacy). Już w średniowieczu istniała parafia w Zamęcinie, a po przejęciu kościoła przez protestantów w 1539 r. miejscowa parafia - łącznie z filiami w Starym i Nowym Klukomie - podlegała inspektoratowi w Choszcznie. Do lat 80-tych XIX w. przetrwał w Zamęcinie stary kościół średniowieczny lecz był on w złym stanie technicznym. Projekt przebudowy (remontu) kościoła wykonał radca budowlany Müller z Choszczna. W pierwszej wersji projekt zakładał raczej modernizację istniejącej świątyni lecz ostatecznie - zapewne na skutek złego stanu technicznego budowli - zdecydowano się na rozbiórkę korpusu (z pozostawieniem wieży) i budowę nowego kościoła.

Istniejący obecnie kościół w Zamęcinie wzniesiony został w latach 1888 - 1889, na podstawie projektu w/w Müllera; pracami budowlanymi kierował cieśla Buchholz z Choszczna.

Wg. sprawozdania budowlanego z 1893 r. wynika rzeczywisty zakres prac i kosztów:

c.d. wkładka nr 1

<p>14. Kubatura</p> <p>ok. 4.550 m³ (w tym korpus nawowy ok. 2.750 m³)</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa zabudowy</p> <p>402,2 m² (w tym korpus nawowy 251,3 m²)</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>kościół katolicki, następnie ewangelicki</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>kościół rzymsko-katolicki</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>Po 1945 r. świątynia została zaadaptowana dla potrzeb obrządku rzym.-katolickiego. W pierwszym etapie ucięto boczne emporie oraz przeniesiono - ze zniszczonego kościoła w Gleźnie - ołtarz główny oraz dzwony. Następnie wykonano nowe posadzki i częściowo wymieniono ławki. Większość prac remontowych przeprowadzono w l. 80-tych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wybudowano nową zakrystię (wg. projektu inż. Zb. Tracza), którą usytuowano przy połud-wschodnim narożniku kościoła; - przeprowadzono remont hełmu wieży, wprowadzając nowe, ostrosłupowe zwieńczenie; - wymieniono witraże w ścianach długich (p. Janko z Poznania); - wykonano nowe żyrandole (p. Zerna z Poznania); - wymalowano wnętrze kościoła oraz wprowadzono boazerię klepkową. 		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Ogólny stan techniczny obiektu dobry; brak widocznych zagrożeń konstrukcyjnych.</p> <p>Bieżącej konserwacji (malowanie) wymaga zewnętrzna stolarka drzwiowa.</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Kościół w Zamęcinie stanowi interesujący przykład harmonijnego połączenia średniowiecznej substancji budowlanej (wieża), XIX-wieczną, neogotycką formą architektoniczną oraz współczesnymi, stylizowanymi nawarstwieniami (zakrystia, hełm wieży). Kościół waloryzuje krajobraz kulturowy wsi, stanowi dominantę architektoniczną o wartościach zabytkowych. Postuluje się objęcie całej działki kościelnej (w granicach muru ogrodzeniowego) strefą "A" ochrony konserwatorskiej.</p> <p>Bezwzględnej ochronie podlega bryła kościoła, z wielopołaciowymi dachami (o ceramicznym pokryciu) oraz architektoniczne ukształtowanie elewacji, ze szczególnym uwzględnieniem nietynkowanej faktury ścian, a także rytmu i kształtu otworów.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Akta Rejencji w Pile, sygn. 9347-9351, Archiwum Państwowe w Poznaniu.

22. Biblioteka

K. Berg, Arnswalde im XVI Jahrhundert. Schriften des Vereins für Geschichte der Neumark, Landsberg 1902.

H. Berghaus, Landbuch der Provinz Brandenburg, Bd.III, Brandenburg 1856.

L. Gollmert, Neumärkisches Landbuch Markgraf Ludwigs des Älteren von Jahre 1337, Frankfurt a.O. 1862.

W. Schumacher, Wanderungen und Streifzüge durch Kreis Arnswalde, Arnswalde 1937.

F. Wolff, Die Glocken der Provinz Brandenburg, Berlin 1920.

Ziemia Choszczeńska - przeszłość i teraźniejszość. Praca zbiorowa pod red. St. Laska, Szczecin 1976.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Mapa sztabowa wsi Zamećcin (Sammenthin) z kon. XIX w. - kserokopia ze zbiorów PSOZ w Gorzowie Wlkp.

24. Uwagi różne

Karta encl. A nr 600

25. Opracował

tekst mgr Waldemar Witek, BSiDK Sz-n, 05.1996 r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr Waldemar Witek, BSiDK Sz-n, 05.1996 r.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. mgr Cezary Nowakowski, BSiDK Sz-n, 04.1996 r.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów PSOZ w Gorzowie Wlkp.

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
ODDZIAŁ WOJEWÓDZKI
ul. Jagiellończyka 8
66-413 Gorzów Wlkp.
tel./fax 223-612, 215-295

196/108/22

mgr Władysław Chrostowski

27. Załączniki

5 wkładki

1. Miejscowość Z A M Ę C I N	2. Obiekt (jak w karcie) KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. NIEPOKALANEGO POZĘCIA NMP	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) tekst, sytuacja, foto
---------------------------------	--	---

c.d. rubr. nr 12

- wykorzystano 320,4 m³ kamienia polnego ze starego kościoła;
- uzyskano dotację w wysokości 12.600 Mk z Nowomarchijskiego Dominialnego Funduszu Kościelnego (przy całkowitych kosztach 17.300 Mk), w związku z patronatem należącym do króla;
- w latach 1890-91 wyposażono wnętrze (ołtarz, ambona, organy, ławki).

Do końca II wojny światowej kościół w Zamęcie był siedzibą parafii ewangelickiej, należącej do inspektoratu choszczeńskiego.

Dnia 30.09.1945 r. kościół w Zamęcie został poświęcony jako świątynia rzymsko-katolicka p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP i wchodził w skład parafii w Choszczynie; 8.11.1962 r. dokonano erekcji parafii.

Kościół w Zamęcie jest świątynią salową (jednonawową), z architektonicznie wyodrębnionym prezbiterium, w formie czworobocznej absydy przy szczycie wschodnim oraz masywną wieżą, nakrytą współczesnym (stylizowanym) hełmem ostrosłupowym. Forma architektoniczna wzbogacona o elementy komunikacyjne (przedsionki, klatki schodowe) oraz organizacyjne (pastofoforium, zakrystia). Pod względem stylistycznym jest to kościół neogotycki, o harmonijnym nawiązaniu do gotyckiej (XV w.) wieży.

c.d. rubr. nr 13

Ściany nowej zakrystii murowane z cegły ceramicznej na zaprawie cementowo-wapiennej, od zewnątrz nietynkowane (spoinowane), od środka wyprawione gładkimi tynkami wapiennymi.

Stropy, sklepienia: sala kościelna nakryta stropem drewnianym, belkowym nagim; belki stropowe rozmieszczone wzdłuż osi długie, wsparte od spodu na 5 podciągach, w których osadzone są również słupy podpór stolcowych oraz ukośne zastrzały więźby dachowej.

Nad prezbiterium występuje ceglane sklepienie krzyżowo-żebrowe, tynkowane na gładko, z dekoracją malarską; analogiczne sklepienie występuje w pastoforium.

W przyziemiu wieży, przedsionkach, zakrystii stropy drewniane, belkowe, wyprawione na gładko, z deskowym pułapem. Na wyższych kondygnacjach wieży stropy drewniane, belkowe nagie.

Więźba dachowa: pierwotna, oryginalna (z 1.80-tych XIX w.), za wyjątkiem współczesnego hełmu wieży.

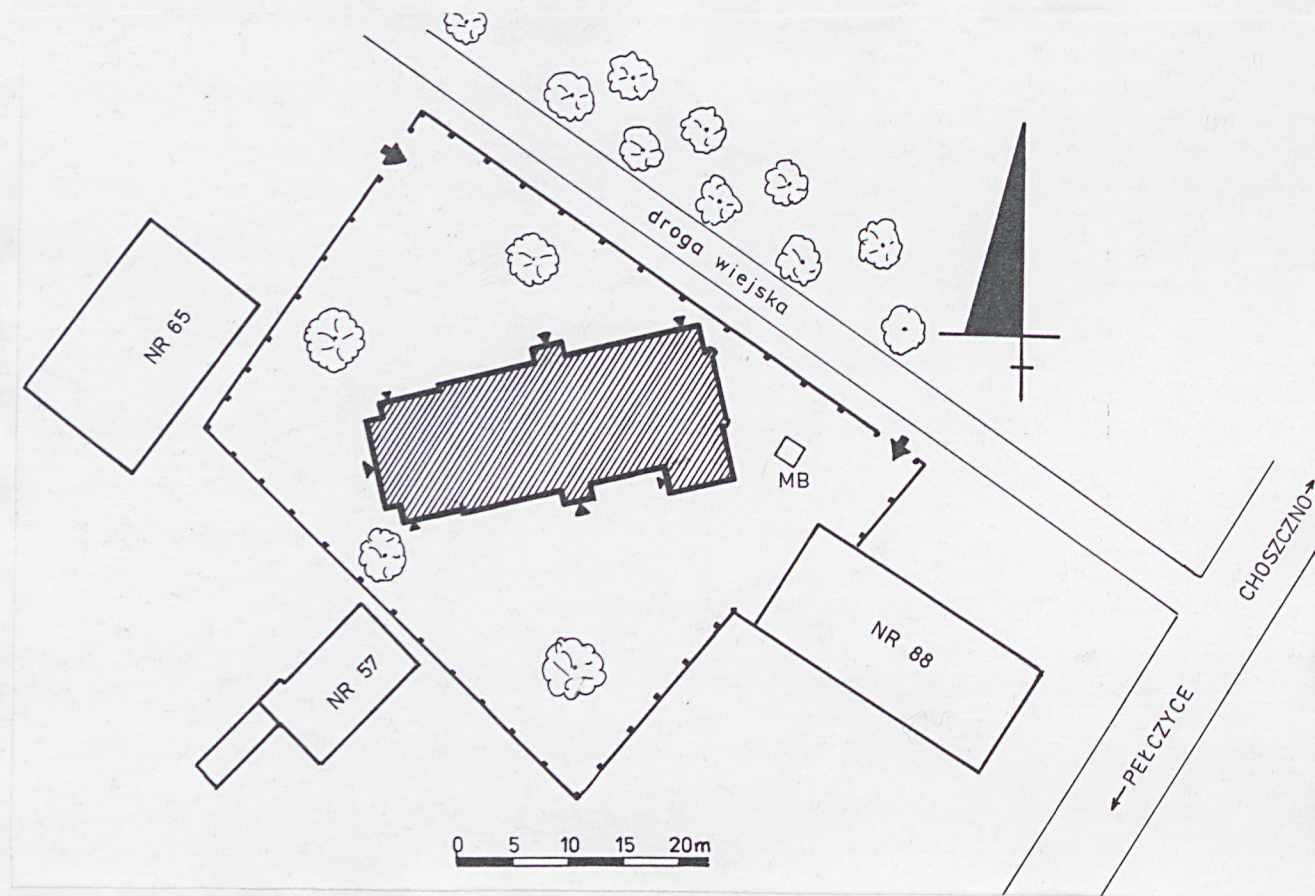
Nad korpusem nawowym występuje konstrukcja krokwiowo-kleszczowa z płatwiami pośrednimi i podwójną podporą stolcową; końce krokwi wsparte zaciągami na płatwiach stopowych, ułożonych na podciągach. Na całej powierzchni dachu rozmieszczone są cztery, pełne wiązary dachowe, stabilizowane zastrzałami, mieczami i rozporami. Elementy więźby dachowej o mechanicznej

Wkładkę założył: mgr W. Witek, 05.1996 r...

c.d. wkładka nr 2

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Gorzowie Wlkp....
Opr. BSIX Sz-n, ul. Jagiełły 9a/11, tel. 439-076

Wzór ODZ 1978 r

1. Miejscowość Z A M Ę C I N	2. Obiekt (jak w karcie) KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. NIEPOKALANECO POCZĘCIA NMP	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) tekst, foto
---------------------------------	---	---

c.d. rubr. nr 13

obróbce budulca, w formie kanciaków: (16 x 18 cm - krokwie, 20 x 20 cm - podpory stolcowe, 20 x 24 cm - płatwie). Nad prezbiterium również konstrukcja krokwiowo-kleszczowa z pojedynczą podporą stolcową i płatwią kalenicową; końce krokwi wsparte zaciosami na płatwiach stopowych, ułożonych na podciągach.

Nad pastoforium daszek o konstrukcji krokwiowo-płatwiowej; półkrokwie wsparte zaciosami na murłatach.

Nad przedsionkami i przybudówkami daszki krokwiowe.

Hełm wieży nowy, drewniany, z promienistym układem krokwi wspartych na centralnym słupie (mnichu) i belkowej kratownicy.

Pokrycie: połaci korpusu nawowego, prezbiterium, przybudówek stanowi ceramiczna dachówka karpiówka, ułożona "w koronkę" na linii kalenicy i naroży wyłożone są ceramiczne gąsiory.

Hełm wieży pokryty blachą miedzianą na deskowym zapierzeniu krokwi.

Posadzki, podłogi: w sali kościelnej, kruchcie, pastoforium występuje terakota, ułożona na posadzce z cegły ceramicznej. W prezbiterium ułożony parkiet. W zakrystii, na emporze i wyższych kondygnacjach wieży podłogi deskowe.

Schody: na emporę umieszczone na zewnątrz budynku (między szczytem nawy i wieżą), w formie dwóch, obudowanych klatek schodowych; są to schody ceglane, 1-biegowe.

W obrębie wieży występują schody drewniane, policzkowe, zabiegowe (na dolnych kondygnacjach) i jednobiegowe (na wyższych kondygnacjach).

Okna: w obrębie korpusu nawowego dwupoziomowe, biforialne, z ceglanymi węgarkami i laskowaniem, rozglifione do środka. Okna dolnego poziomu doświetlały pierwotnie przestrzeń pod emporami bocznymi; górne - doświetlają salę kościelną. Przeszklenie typu witrażowego z przezroczystych szybek, w kształcie rombów oprawionych w ołów.

W prezbiterium okna zgrupowane obok siebie (triforium), z historycznym przeszkleniem witrażowym, wyobrażającym Chrystusa Zmartwychwstałego.

W pastoforium i zakrystii okna witrażowe, stałe, o przezroczystym przeszkleniu.

W obrębie wieży otwory okienne w większości bez przeszklenia (za wyjątkiem III kondygnacji, gdzie występuje stałe okno krosnowe, z podziałem szczelinowym) lub z zapierzeniem deskowym (żaluzjowym).

W ściankach klatek schodowych umieszczone są wąskie otwory szczelinowe z przeszkleniem witrażowym.

Drzwi: do sali kościelnej (przez przedsionki) prowadzą 2-skrzydłowe, spagowe, zawieszone na pasowych (kowalskich) zawiasach, zopatrzone w kolumnkową listwę przylgową oraz profilowane ślenie; nadświetle zwieńczone pełnołukowym nadprożem, dzielone szczelinami i wypełnione witrażowym przeszkleniem.

Wkładkę założył: mgr W. Witek, 05.1996 r.

c.d. wkładka nr 3

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Gorzowie Wlkp.
Opr. BSIDK Sz-n, ul. Jagiełły 9a/11, tel. 489-076

Wzór ODZ 1978 r

2.

3.

4.

1. Miejscowość Z A M Ę C I N	2. Obiekt (jak w karcie) KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. NIEPOKALANEGO POZĘCIA NMP	3. Zawartość wiadomości (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) tekst, foto
---------------------------------	--	--

c.d. rubr. nr 13

Drzwi do wieży (od zachodu) o analogicznej konstrukcji, osadzone w ceglany otworze drzwiowy, zwieńczonym ostrołukowym nadprożem.

Drzwi zewnętrzne klatek schodowych - jednoskrzydłowe, spagowe, zawieszane na pasowych zawiasach, z nadświetlem o witrażowym przeszkleniu.

Drzwi do zakrystii jednoskrzydłowe, deskowe, o sytylizowanej formie, zawieszane na pasowych zawiasach.

Drzwi wewnętrzne dwu lub jednoskrzydłowe, pełne, płycinowe lub deskowe, zawieszane na trzpieniowych lub pasowych zawiasach.

R z u t

Korpus nawowy wzniesiony został na planie prostokąta, zorientowanego na osi WWS - EEN (w dalszym opisie przyjmuje się orientację W-E), o wymiarach 2130 x 1180 cm; pośrodku ścian długich umieszczone są niewielkie przedsionki (280 x 130 cm). Przy szczycie wschodnim umieszczona jest czworoboczna absyda (640 x 370 cm), flankowana narożnymi przyporami. Do północnej ściany absydy i wschodniego szczytu kościoła przylega pasoforium (370 x 260 cm); po przeciwległej stronie usytuowana współczesna zakrystia, wzniesiona na planie wieloboku o wymiarach zewnętrznych 540 x 600 x 290 cm.

Przy zachodniej ścianie szczytowej korpusu nawowego znajduje się XV-wieczna wieża, założona na planie prostokąta (830 x 750 cm), flankowana dwiema przybudówkami (klatki schodowe), w kształcie wydłużonych prostokątów (600 x 150 cm).

Do wnętrza korpusu nawowego prowadzą bezpośrednio dwa wejścia, umieszczone pośrodku ścian długich (przez przedsionki) oraz od zachodu (przez kruchtę w przyziemiu wieży). Wejście do wieży umieszczone w ścianie zachodniej; do pastoforium - w ścianie północnej; do zakrystii - w ścianie zachodniej; do przybudówek wieży - w ścianie północnej i południowej.

B r y ł a

Ewidencjonowany kościół jest obiektem wielobryłowym, o zróżnicowanych formach i wysokościach.

Korpus nawowy w formie leżącego prostopadłościanu, nakrytego wysokim dachem 2-spadowym. Wysokość całkowita wynosi ok. 1380 cm (w tym 800 cm sala kościelna); stosunek wysokości ścian do wysokości dachu jak 8 : 5.

CCzterokondygnacyjna wieża ma formę stojącego prostopadłościanu, zwieńczonego ostrosłupowym hełmem; wysokość całkowita wynosi ok. 2600 cm.

Prezbiterium w formie stojącego prostopadłościanu, nakrytego dachem 2-spadowym; wysokość całkowita wynosi ok. 1100 cm, a stosunek wysokości ścian do wysokości dachu jak 7 : 3.

Pastoforium ma formę niewielkiego prostopadłościanu, nakrytego daszkiem dwupołaciowym; wysokość całkowita ok. 470 cm.

Wkładkę założył: mgr W. Witek, 05.1996 r.

c.d. wkładka nr 4

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Gorzowie Wlkp.
Opr. BSIDK Sz-n, ul. Jagiełły 9a/11, tel. 489-076

Wzór ODZ 1978 r

5.

6.

7.

1. Miejscowość Z A M Ę C I N	2. Obiekt (jak w karcie) KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. NIEPOKALANEGO POZŁĘCIA NMP	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) tekst
---------------------------------	---	---

c.d. rubr. nr 13

Przybudówki wieży (klatki schodowe) mają formę wąskich prostopadłościanów, z pulpitemi daszkami i 2-spadowym obdaszkiem nad wejściem; wysokość całkowita wynosi ok. 750 cm.

Dwa przedsionki usytuowane pośrodku ścian korpusu nawowego mają formę regularnych (stojących) prostopadłościanów, nakrytych daszkami 2-spadowymi; wysokość całkowita ok. 40 cm.

Nowa zakrystia ma formę leżącego graniastosłupa, zwieńczonego wysokim dachem dwupołaciowym; wysokość całkowita ok. 650 cm.

E l e w a c j e

Pod względem stylistycznym jest to kościół neogotycki, gdzie nawiązania do form historycznych czytelne są w sposobie ukształtowania otworów okiennych, drzwiowych oraz szczytach korpusu i prezbiterium. Kamienna wieża jest charakterystycznym elementem późnośredniowiecznej (gotyckiej) budowli przykościelnej.

Elewacje ścian długich korpusu nawowego 5-osiowe, lustrzanie symetryczne, zaakcentowane fakturą i kolorystyką muru kamiennego, a także ceglanyimi opracowaniami otworów okiennych. Elementem poziomego ukształtowania elewacji są: otwory okienne; prosty gzyms cokołowy; kostkowy gzyms wieńczący. Przedsionki zwieńczone trójbocznymi, zestopniowanymi frontonikami. Otwory okienne o złożonej kompozycji, dwupoziome, biforiale, z laskowaniami i rozetami, wykonane z cegły ceramicznej, kształtek i klinkierowanych podokienników.

Elewacja szczytowa (wschodnia) prezbiterium - trzyosiowa, lustrzanie symetryczna, zwieńczona trójbocznym frontonem; w przyziemiu narożników umieszczone są przypory. Faktura elewacji o jednorodnym wystroju, z krzyżowym wątkiem muru ceglano-ceglanego.

Elewacje ścian wieży o zróżnicowanym odziale osiowym: w części zachodniej 1-osiowy; na IV kondygnacji 2-osiowy (biforiale). Faktura elewacji odzwierciedla historyczny watek kamiennego muru poligonalnego, z wtórnymi nawarstwieniami ceglano-ceglanymi.

Przybudówki wieży o podziale 4-osiowym, ukośnym, ze szczelinowym układem otworów okiennych i ozdobnie zwieńczonym (frontonem ze sterczynką) otworem drzwiowym.

Elewacje pastoforiów o zróżnicowanym podziale: jedno lub dwuosiowe. Elewacje zakrystii harmonizują z historyczną kompozycją, szczególnie w odniesieniu do faktury i kolorystyki.

W n ę t r z e

Wnętrze kościoła zamęcińskiego składa się z: 1) sali kościelnej; 2) prezbiterium; 3) kruchty (w przyziemiu wieży);

Wkładkę założył: mgr W. Witek, 05.1996 r.

c.d. wkładka nr 5

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Gorzowie Wlkp.
Opr. BSIX Sz-n, ul. Jagiełły 9a/11, tel. 489-076

Wzór ODZ 1978 r

1. Miejscowość Z A M Ę C I N	2. Obiekt (jak w karcie) KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. NIEPOKALANEGO POCZĘCIA NMP	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) tekst
---------------------------------	---	---

c.d. rubr. nr 13

4) dwóch przedsionków (przy wejściach do sali kościelnej); 5) zakrystii; 6) dwóch klatek schodowych. Wszystkie pomieszczenia są wewnętrznie skomunikowane, za wyjątkiem klatek schodowych.

Po 1945 r. wnętrze zostało dostosowane do wymogów świątyni rzym.-katolickiej: ucięto empory boczne, usunięto ambonę, ustawiono nowy ołtarz (import z Gleźna), zmieniono aranżację części prezbiterialnej (tzw. układ posoborowy), na ścianach zawieszono gipsowe sceny Drogi Krzyżowej.

Ściany wnętrza sali malowane w kolorze "złamanej bieli", skonstrastowane z ceglanym obramieniem otworów okiennych i brązową boazerią oraz ławkami. Na ścianie wschodniej zawieszono dwa, duże obrazy olejne, przedstawiające św. Józefa oraz Chrystusa Miłosiernego. Łuk tęczyowy prezbiterium oraz sklepienie z dekoracją malarską (wici).

Empora organowa o głębokości ok. 550 cm, drewniana, wsparta na 8 słupach (w dwóch rzędach), z pełną (deskową) balustradą. Słupy o przekrojach czworobocznych, sfazowane, z ozdobnie opracowanymi mieczami. Całość empory malowana farbą olejną w kolorze popielatym, z pseudożłoceniami w obrębie gzymsów, profili i faz.

W y p o s a ż e n i e

W kościele zachowało się kilka elementów historycznego (sprzed 1945 r.) wyposażenia, w tym importy:

- ołtarz główny - renesansowy (fot. 7), z pocz. XVII w., drewniany, polichromowany, ze współczesnym obrazem Matki Boskiej; po bokach ołtarza architektoniczne belkowanie z muszlami oraz alegoryczne wyobrażenia Sprawiedliwości i Skromności; w predelli płaskorzeźba Ostatniej Wieczerzy.
- witraż prezbiterialny - triforium z wyobrażeniem Chrystusa Zmartwychwstałego, z czasów budowy kościoła;
- chrzcielnica - z piaskowca, kielichowata z ornamentem, wykonana w 1924 r.;
- prospekt organowy - drewniany, szafowy, neogotycki;
- kociołek na wodę święconą - miedziany, o przekroju ok. 35 cm, ufundowany w 1927 r. z okazji 50-lecia straży pożarnej w Buenthinie.
- dwa dzwony (importy): 1) o przekroju ok. 90 cm, z inskrypcją na płaszczu, wykonany w 1924 r; 2) z 1882 r. ufundowany przez partona kościoła w Gleźnie. Dzwony zawieszono na metalowych łożach w ramach kozłowej (trzyprzęsłowej) dzwonnicy.

I n s t a l a c j e

Elektryczna 220 V i odgromowa

Wkładkę założył: mgr W. Witek, 05.1996 r.

Verte !

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Gorzowie Wlkp.
Opr. BSIIX Sz-n, ul. Jagiełły 9a/11, tel. 499-076

Wzór ODZ 1973 r

Spis fotografii:

1. Zamęcin - kościół parafialny p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP	- widok ogólny od wschodu
2. :-	- elewacja południowa
3. :-	- widok ogólny od północy
4. :-	- fragment zachodniej elewacji wieży
5. :-	- wnętrze sali - widok w kierunku ołtarza
6. :-	- wnętrze sali - widok w kierunku empory organowej
7. :-	- ołtarz główny